

Afgørelsen offentliggøres i anonymiseret form

19. juni 2001

J.nr. 97-2301-0005

HJD

A F G Ø R E L S E

(elforsyning)

**Klage fra
over afgørelse af 20. marts 2000 fra
om gebyr for flytteopgørelse vedrørende ellevering
opkrævet af**

[...]

Energitilsynet

Midtjysk Elforsyning (MEF)

Sagen er indbragt for Energiklagenævnet ved brev af 3. april 2000 fra [...], med klage over Energitilsynets afgørelse af 20. marts 2000 (fejlagtigt dateret 20. april 2000), der ikke fandt det urimeligt eller i strid med elforsyningslovens bestemmelser, at Midtjysk Elforsyning (MEF) opkrævede et flyttegebyr som sket. Energitilsynet har til Energiklagenævnet fremsendt uddybende redegørelser for sagens omstændigheder, som er kommenteret af MEF og klageren.

I nævnets behandling af sagen har deltaget nævnsformand, cand.jur. Jørgen Nørgaard, professor, dr.jur. Jens Fejø, lektor, cand.jur. & Ph.D Bent Ole Gram Mortensen, professor, dr.scient.adm. Ole Jess Olsen og fhv. direktør Poul Sachmann.

Energitilsynets afgørelse

Den påklagede afgørelse fra Energitilsynet er således:

"Med brev af 12. februar 2000 har De rettet henvendelse til Energitilsynet (tidligere Elprisudvalget) vedrørende betaling til Midtjysk Elforsyning af "gebyr til opgørelse" i forbindelse med salg af sommerhus, beliggende Teglgårdsparken 84, Fårvang.

De er af den opfattelse, at forsyningsvirksomheden ikke er berettiget til at opkræve flyttegebyr.

Den udtalelse, dateret den 13. marts 2000, der herfra er indhentet hos elforsyningen, vedlægges i kopi.

Af Deres henvendelse af 12. februar 2000 fremgår blandt andet

at forsyningsvirksomheden er blevet underrettet om elmålerens viserstand pr. overtagelsesdagen den 20. juli 1999 og

at forsyningsvirksomheden i forbindelse med udfærdigelse af flytteopgørelse har opkrævet et gebyr på 62,50 kr.

Af forsyningsvirksomhedens høringssvar af 13. marts 2000 fremgår blandt andet at flyttegebyret, der er indført pr. 1. januar 1997, er omkostningsbestemt og at gebyret er anmeldt til det offentligt tilgængelige register.

Forsyningsvirksomheden har den 1. juli 1999 til tilsynets register anmeldt "Betalingsbetingelser for MEF's kunder", der under afsnittet om "Ekstra ydelser" blandt andet anfører "Gebyr for Flytteopgørelse" på 50,00/62,50 kr.

Man skal herefter meddele at det ikke findes urimeligt eller i strid med elforsyningslovens bestemmelser, at forsyningsvirksomheden opkræver et flyttegebyr, som sket.

I medfør af Elforsyningslovens § 77 kan Energitilsynet give påbud om ændring af priser og betingelser, hvis tilsynet finder, at priser og leveringsbestemmelser må anses for at være i strid med elforsyningsloven.

Energitilsynets kontrol med priser, aftaleforhold, leveringsbetingelser m.m. omfatter kompetence til - efter forhandling - at gribe ind over for såvel ulovlige som urimelige forhold.

I medfør af elforsyningslovens § 69, stk. 1, fastsættes priserne for ydelser fra de kollektive elforsyningsvirksomheder under hensyn til virksomhedernes omkostninger til blandt andet lønninger, tjenesteydelser, administration og andre driftsomkostninger.

Udgangspunktet er, at omkostningerne skal dækkes ind gennem indtægter fra de led i tariffen, som de naturligt kan henføres til, og den enkelte forbruger skal således betale hver sin andel af de omkostninger, som er nødvendige til den enkeltes forsyning, således at ingen forbruger opnår økonomiske fordele på andre forbrugeres bekostning.

Elforsyningslovens § 76, stk. 1, nr. 1) fastslår at kollektive elforsyningsvirksomheder skal anmelde priser, tariffer og betingelser, der omfattes af bevillingerne, samt grundlaget for fastsættelse af disse til Energitilsynet.

....."

Klagen

[...] klage til Energiklagenævnet af 3. april 2000 er således:

"I ovennævnte sag har undertegnede klaget over et flyttegebyr som er opkrævet af MEF.

Der er ikke hjemmel til opkrævning af gebyret i MEFs leveringsbestemmelser.

Energitilsynet har givet MEF medhold i, at der kan opkræves flyttegebyr upåagtet, at det klart fremgår af leveringsbestemmelsernes § 9. 4, at det kun er ved leveringsforhold af under 1 års varighed, at der kan opkræves en sådan betaling.

MEF har anført, at man mener, at ovennævnte kun er gældende for tivolier m.v.

Den af MEF til lejligheden konstruerede forklaring kan ikke anvendes til at legalisere et ulovligt gebyr. Det skrevne i leveringsbestemmelserne er gældende for leveringsforholdet og i henhold til almindelig gældende dansk ret skal bestemmelserne fortolkes mod koncipisten.

MEF kan derfor ikke efterfølgende lægge en betydning i teksten som man som koncipist har haft alle muligheder for at præcisere og udforme uden misforståelser.

Der er ikke adkomst til, at opkræve et flyttegebyr i henhold til leveringsbestemmelserne og § 9.4 er klar i sin udformning. Der kan ikke opkræves gebyrer for leveringsforhold over et år.

I øvrigt henvises til vores klageskrivelse til Energitilsynet."

Det forudgående sagsforløb

Fra [...] klage til Elprisudvalget (Energitilsynet) af 12. februar 2000 citeres:

".....

Der er **ikke hjemmel** til opkrævning af gebyret i "Bestemmelser for ellevering" af 1. april 1998 som er gældende for leveringsforholdet mellem Midtjysk Elforsyning og forbrugeren.

Til støtte for påstanden kan henvises til foranførte bestemmelsers § 9.4.

"Ved leveringsforhold under 1 års varighed er elleverandøren berettiget til at tage betaling for oprettelsen og afviklingen af et leveringsforhold".

Ovenfor gengivne bestemmelse rummer udtømmende hvilke forbrugere der kan opkræves gebyrer i forbindelse med flytning.

Vi har været forbrugere siden 1. september 1992 og der er derfor **ikke** hjemmel til opkrævning af gebyret.

Elleverandøren, Midtjysk Elforsyning, har ikke villet anerkende kravet om tilbagebetaling af det uretmæssigt opkrævede gebyr.

Selskabet indklages for Elprisudvalget med krav om tilbagebetaling af gebyret.

Selskabet bør ligeledes tilpligtes, at ophøre med sin ulovlige praksis samt tilbagebetale for meget opkrævede gebyrer.

....."

MEFs udtalelse af 13. marts 2000, der var vedlagt den påklagede afgørelse, er således:

".....

MEF indførte pr. 1. januar 1997 gebyr for flytteopgørelse på 50,00 kr., og gebyret er fastsat ud fra de kalkulerede omkostninger. I tilslutning hertil kan det oplyses, at MEF følger anbefalinger fra brancheorganisationerne (DEF og ELFOR) herom.

Gebyret er ligesom MEFs øvrige priser og betingelser løbende anmeldt til elprisudvalget, jf. § 10 i lov om elforsyning. Kopi af prisblad fra 1999 samt MEFs bestemmelser for ellevering vedlægges.

Med hensyn til klagers bemærkning om § 9.4 i bestemmelser for ellevering mener vi, at der må være tale om en misforståelse, idet § 9.4 alene er myntet på oprettelse og nedlæggelse af midlertidige installationer, såsom tivolier, byggepladsinstallationer m.v., hvilket også fremgår af kommentarerne til § 9.4. Lovhjemlen til at opkræve flyttegebyrer skal i stedet findes i § 7.1 i bestemmelser for ellevering og § 9, stk. 1 i lov om elforsyning.

....."

Energitilsynets redegørelse og bemærkninger hertil

Fra Energitilsynets redegørelse af 26. april 2000 til Energiklagenævnets sag citeres:

".....

Baggrunden for afgørelsen er, at elforsyningsvirksomheden - i overensstemmelse med lovens herom gældende regler, jf. elforsyningslovens § 76, stk. 1, nr. 1, - til tilsynets register har anmeldt omkostningsbestemt flyttegebyr af den opkrævede størrelse, ligesom forsyningsvirksomheden har anmeldt leveringsbetingelser, der hjemler ret til at kræve betaling for leveret elektricitet i overensstemmelse med forsyningsvirksomhedens tarifblad.

.....

De for Midtjysk Elforsyning gældende leveringsbetingelser er udfærdiget på grundlag af en vejledning, som Danske Elværkers Forening i november 1997 har udsendt til brug for foreningens medlemmer.

Vejledningens indhold er tidligere tiltrådt af Elprisudvalget/Energitilsynet.

Den nævnte vejledning indeholder som kommentar til bestemmelsen i § 9.4 om korte leveringsforhold følgende:

"Bestemmelsen skal hindre, at periodeforbrugere (sommerbolig, vandingsanlæg m.v.) afmeldes i perioder, således at disse forbrugere ikke er med til at betale deres del af elleverandørens generelle omkostninger."

.....

Udgangspunktet for en forsyningsvirksomheds betalingskrav må - efter tilsynets opfattelse - være, at omkostningerne skal dækkes ind gennem indtægter fra de led i tariffen, som de naturligt kan henføres til, og den enkelte forbruger skal således betale hver sin andel af de omkostninger, som er nødvendige for den enkeltes forsyning, således at ingen forbruger opnår økonomiske fordele på andre forbrugeres bekostning.

De omkostninger, som forsyningsvirksomheden har haft i forbindelse med registrering af ejerskifte og ved udfærdigelse af flytteopgørelse, som følge af ejendomsoverdragelsen, kan helt klart henføres til klageren, der af samme grund må betale disse omkostninger.

Som ovenfor anført har forsyningsvirksomheden endvidere til tilsynets register anmeldt flyttegebyr samt leveringsbetingelser, der hjemler ret til at opkræve betaling for leveret elektricitet i overensstemmelse med tarifbladet.

....."

Til ovenstående har klageren i brev af 22. maj 2000 bl.a. bemærket følgende:

".....

Bestemmelsen i leveringsvilkårene om opkrævning af gebyrer for kortere leveringsforhold er udtømmende og der kan ikke opkræves gebyr i det foreliggende tilfælde.

.....

Afslutningsvis skal jeg ikke undlade at bemærke, at det er særdeles usædvanligt, at man som kunde/forbruger opkræves et gebyr for en faktura. De fleste ville vel finde det urimeligt at blive

opkrævet et gebyr i Brugsen for modtagelse af en kassebon der helt naturligt kan sidestilles med en flytteopgørelse. Selskabet har end ikke selv foretaget flytteaflysning."

Herefter har MEF i brev af 7. juli 2000 bemærket følgende:

".....

Flyttegebyr dækker de omkostninger og tidsforbrug, der er forbundet med at modtage oplysninger om flytningen, foretage registrering heraf, udskrive, kontrollere og udsende flytteopgørelse til fraflytteren. Derfor kan det efter MEFs vurdering ikke sammenlignes med at udskrive en kassebon. Der er efter MEFs vurdering tale om nogle ekstra ydelser, som ikke er dækket af abonnementsbetalingen, men som skal betales af den kunde, som påfører MEF omkostningen.

....."

Leveringsbestemmelserne i kundeforholdet

De af MEF anvendte "Bestemmelser for ellevering - 1. april 1998" er udformet som standardbestemmelserne i Danske Elværkers Forenings vejledning om elleverandørens leveringsbestemmelser fra november 1997. Fra bestemmelserne citeres:

§ 1 Gyldighed

1. Nærværende leveringsbestemmelser er gyldige i leveringsforholdet mellem elleverandøren og kunden.

§ 2 Tilflytning. Etablering og ændring af anlæg

2.1 Overtagelse af eksisterende leveringsforhold kan ske ved henvendelse til elleverandøren. Vedrørende fraflytning se § 9.

.....

§ 7 Tariffer

7.1 Kundens betaling for etablering af ny forsyning og for udvidelse af eksisterende forsyning - investeringsbidraget - samt kundens betaling for den leverede elektricitet fremgår af elleverandørens tarifblade. Tarifbladene udleveres hos elleverandøren.

.....

§ 9 Opsigelse, ejerskifte, fraflytning

9.1 Forbrugeren er berettiget til at opsig leveringsforholdet med 3 arbejdsdages varsel.

.....

9.4 Ved leveringsforhold under 1 års varighed er elleverandøren berettiget til at tage betaling for oprettelsen og afviklingen af et leveringsforhold.

.....

MEFs tariffer, jf. leveringsbestemmelsernes § 7.1, fremgår af "Betalingsbetingelser for MEFs kunder", gældende pr. 1. juli 1999. Betalingsbetingelserne indeholder under "Ekstra ydelser" følgende:

"Flytteopgørelse

Gebyr for flytteopgørelse 50,00 kr. / 62,50 kr."

Lovgivningen

Det i sagen omhandlede flyttegebyr er opkrævet i 1999, før ikrafttræden af den nugældende elforsyningslov. Spørgsmålet i sagen skal derfor vurderes i forhold til de tidligere gældende regler i elforsyningsloven af 1976, jf. lovbekendtgørelse nr. 632 af 1. juli 1996.

Efter § 9, stk. 1, i den tidligere elforsyningslov kan der i prisen ved levering af elektricitet indregnes nødvendige udgifter til brændsel, lønninger og andre driftsomkostninger, administration m.v. Efter § 10, stk. 4, kan Elprisudvalget - nu Energitilsynet - give pålæg om ændring af priser, betingelser eller aktiviteter, hvis de findes urimelige eller i strid med bl.a. lovens § 9.

Energiklagenævnets bemærkninger

Der er i sagen spørgsmål, om der i leveringsforholdet mellem MEF og klageren er grundlag for et flyttegebyr som krævet. Nævnet finder, at de af MEF anmeldte leveringsbetingelser - herunder bestemmelsen i § 7.1 - ikke giver grundlag for, at der generelt afkræves en elforbruger et gebyr for afvikling af kundeforholdet - undtagen ved ophør af korte leveringsforhold som nævnt i leveringsbetingelsernes § 9.4. Der var derfor ikke i det foreliggende tilfælde hjemmel for den skete opkrævning.

Energiklagenævnets afgørelse

Energitilsynets afgørelse af 20. marts 2000 ophæves.

Afgørelsen er truffet i henhold til § 89 i lov nr. 375 af 2. juni 1999 om elforsyning.

Energiklagenævnets afgørelse kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.

P.N.V.

Jørgen Nørgaard

Formand

/ Hans Jørgen Dyrskjød
Fuldmægtig